

Bruselj, 18.5.2016
COM(2016) 348 final

Priporočilo

PRIPOROČILO SVETA

**v zvezi z nacionalnim programom reform Združenega kraljestva za leto 2016
in mnenje Sveta o konvergenčnem programu Združenega kraljestva za leto 2016**

Priporočilo

PRIPOROČILO SVETA

v zvezi z nacionalnim programom reform Združenega kraljestva za leto 2016

in mnenje Sveta o konvergenčnem programu Združenega kraljestva za leto 2016

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 121(2) in člena 148(4) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 z dne 7. julija 1997 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik¹ in zlasti člena 9(2) Uredbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije²,

ob upoštevanju resolucij Evropskega parlamenta³,

ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta,

ob upoštevanju mnenja Odbora za zaposlovanje,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-finančnega odbora,

ob upoštevanju mnenja Odbora za socialno zaščito,

ob upoštevanju mnenja Odbora za ekonomsko politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Komisija je 26. novembra 2015 sprejela letni pregled rasti⁴, ki zaznamuje začetek evropskega semestra za usklajevanje ekonomskih politik za leto 2016. Evropski svet je na zasedanju 17. in 18. marca 2016 potrdil prednostne naloge iz letnega pregleda rasti. Komisija je 26. novembra 2015 na podlagi Uredbe (EU) št. 1176/2011 sprejela poročilo o mehanizmu opozarjanja⁵, v katerem je Združeno kraljestvo opredelila kot eno od držav članic, za katere bo opravljen poglobljen pregled.
- (2) Poročilo o državi za Združeno kraljestvo⁶ za leto 2016 je bilo objavljeno 26. februarja 2016. V njem je bil ocenjen napredek Združenega kraljestva pri izvajanju priporočil za posamezne države, ki jih je Svet sprejel 14. julija 2015, in doseganju njegovih nacionalnih ciljev iz strategije Evropa 2020. Poročilo o državi vsebuje tudi rezultate poglobljenega pregleda v skladu s členom 5 Uredbe (EU) št. 1176/2011.

¹ UL L 209, 2.8.1997, str. 1.

² COM(2016) 348 final.

³ P8_TA(2016)0058, P8_TA(2016)0059 in P8_TA(2016)0060.

⁴ COM(2015) 690 final.

⁵ COM(2015) 691 final.

⁶ SWD(2016) 96 final.

Komisija je 8. marca 2016 predstavila rezultate poglobljenega pregleda⁷. Na podlagi opravljene analize Komisija ugotavlja, da v Združenem kraljestvu ne obstajajo makroekonomska neravnotežja. Visoka zadolženost gospodinjkega sektorja, visoke ravni cen stanovanj in veliki primanjkljaji na tekočem računu lahko predstavljajo ranljivosti. Hkrati so bilance stanja gospodinjstev kot celota trdne, odpornost bančnega sektorja pa se še naprej izboljšuje. Zdi se, da se je stabilnost sektorja gospodinjstev in širšega gospodarstva za obvladovanje tveganj, kot so pretresi zaradi obrestnih mer ali pri zaposlovanju, kratkoročno povečala. Vendar se mora konkreten učinek več vladnih pobud na neravnovesje med ponudbo stanovanj in povpraševanjem po njih še pokazati. Tveganja, povezana z velikim primanjkljajem na tekočem računu, blažijo ugoden institucionalni okvir in nizke obveznosti v tujih valutah. Povečanje primanjkljaja je posledica naraščanja primanjkljaja primarnih dohodkov in se bo po pričakovanjih zmanjšal, ko se bodo sprostili neugodni ciklični pogoji.

- (3) Združeno kraljestvo je 24. marca 2016 predložilo nacionalni program reform za leto 2016 in konvergenčni program za leto 2016. Programa sta bila ocenjena istočasno, da bi se upoštevala njuna medsebojna povezanost.
- (4) Ustrezna priporočila za posamezne države so bila obravnavana pri načrtovanju programov evropskih strukturnih in investicijskih skladov za obdobje 2014–2020. Kot je predvideno v členu 23 Uredbe (EU) št. 1303/2013, lahko Komisija od države članice zahteva, da pregleda svoj partnerski sporazum in ustrezne programe ter predlaga njihove spremembe, kadar je to potrebno za podporo izvajanju ustreznih priporočil Sveta. Komisija je zagotovila dodatne podrobnosti o tem, kako bo uporabila to določbo, v smernicah o uporabi ukrepov za povezovanje uspešnosti evropskih strukturnih in investicijskih skladov z dobrim gospodarskim upravljanjem⁸.
- (5) Za Združeno kraljestvo trenutno velja korektivni del Pakta za stabilnost in rast. Če bo Združeno kraljestvo v letu 2016/17 doseglo trajno odpravo čezmernega primanjkljaja, bodo zanj od leta 2017/18 veljali preventivni del Pakta in prehodne določbe glede dolga. Vlada v svojem konvergenčnem programu za leto 2015/16 pričakuje, da bo nominalni primanjkljaj v letu 2016/17 nižji od 3 % BDP, in načrtuje njegovo nadaljnje zmanjšanje na 2,0 % BDP do leta 2017/18. Preračunani⁹ strukturni primanjkljaj kaže na strukturno izboljšanje v višini 0,6 o. t. BDP v letu 2015/16, 0,9 o. t. BDP v letu 2016/17 in 0,7 o. t. BDP v letu 2017/18. Konvergenčni program ne vključuje srednjeročnega proračunskega cilja. V skladu s konvergenčnim programom naj bi se delež javnega dolga v BDP povečal z 88,0 % BDP v letu 2015/16 na najvišjo vrednost 88,3 % BDP v letu 2016/17 in se nato v letu 2017/18 zmanjšal na 87,1 %. Makroekonomski scenarij, na katerem temeljijo proračunske projekcije, je verjeten. Ukrepi za podporo doseganju načrtovanih ciljnih primanjkljajev v letih 2016/17 in 2017/18 so dovolj natančno opredeljeni. Vendar je učinek nekaterih ukrepov v letu 2017/18 z ocenjenim proračunskim učinkom v višini 0,2 % BDP bolj negotov. Na podlagi pomladanske napovedi Komisije iz leta 2016 se pričakuje, da bo Združeno kraljestvo v letu 2015/16 doseglo priporočen nominalni primanjkljaj v višini 4,1 % BDP in doseglo priporočen fiskalni napor. Po napovedih bo Združeno

⁷ COM(2016) 95 final.

⁸ COM(2014) 494 final.

⁹ Strukturni saldo, kot ga je preračunala Komisija na podlagi informacij iz konvergenčnega programa z uporabo skupno dogovorjene metodologije.

kraljestvo odpravilo čezmerni primanjkljaj do leta 2016/17, torej do roka, ki ga je priporočil Svet, čeprav naj ne bi doseglo priporočenega ciljnega nominalnega primanjkljaja v višini 2,7 % BDP. Po projekcijah bo na kumulativni ravni v obdobju postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem dosežen nekoliko nižji fiskalni napor od priporočenega. Pričakuje se, da bo Združeno kraljestvo, ob predpostavki nespremenjene politike, v letu 2017/18 doseglo priporočeno prilagoditev za doseganje minimalnega srednjeročnega proračunskega cilja. Poleg tega bo Združeno kraljestvo v skladu z napovedjo v letu 2017/18 izpolnjevalo tudi prehodne določbe glede dolga. Svet na podlagi ocene konvergenčnega programa in ob upoštevanju pomladanske napovedi Komisije iz leta 2016 pričakuje, da bo Združeno kraljestvo večinoma izpolnjevalo določbe Pakta za stabilnost in rast.

- (6) Produktivnost v Združenem kraljestvu od leta 2008 stagnira. To je mogoče pripisati različnim dejavnikom, kot so nizke kapitalske naložbe, neskladja med ponudbo znanj in spretnosti ter povpraševanjem po njih in premik v sestavi gospodarstva v poslovne sektorje z nižjo produktivnostjo. Pri tem je treba upoštevati tudi izzive, povezane s pomanjkanjem stanovanj, zlasti na geografskih območjih z visoko gospodarsko rastjo. V političnem dokumentu vlade z naslovom „Fixing the foundations - creating a prosperous nation“ iz julija 2015 je predstavljen obsežen odgovor na ta vprašanja. Glede na nekatere še vedno prisotne ovire za naložbe ter nizko raven javnih in zasebnih naložb v Združenem kraljestvu so vladni ukrepi politike za povečanje ravni strokovnega znanja, inovacij in naložb v infrastrukturo pravočasni, čeprav bo pomembno njihovo učinkovito izvajanje. Med glavnimi izzivi pri naložbah je vzpostavitev ustrezne omrežne infrastrukture. V nacionalnem infrastrukturnem načrtu, posodobljenem marca 2016, so določene podrobnosti o napredku pri infrastrukturnih projektih v skladnem in doslednem okviru. Načrt se opira na zagotavljanje povečanja zasebnih sredstev za večino naložb. Izvedba in spremljanje sta bistvenega pomena, prav tako preglednost in prevzemanje odgovornosti. Kljub različnim pobudam vlade povpraševanje po stanovanjih še naprej presega njihovo ponudbo, kar se odraža v visokih cenah nepremičnin, ki še naraščajo. Pomanjkanje stanovanj je najbolj akutno v hitro rastočih delih Londona in na jugovzhodnem delu države. Uporaba zemljišč temelji na načelih iz nacionalnega okvira politike prostorskega načrtovanja in učinkovito izvajanje prenovljenega sistema načrtovanja bi lahko spodbudilo večjo gradnjo stanovanj.
- (7) Trg dela v Združenem kraljestvu ostaja dinamičen. Leta 2015 je stopnja zaposlenosti (starostna skupina 20–64 let) dosegla 76,9 %, stopnja brezposelnosti pa se je še naprej zmanjševala in dosegla 5,3 %. Tudi brezposelnost mladih in deleži mladih, ki niso zaposleni in se ne izobražujejo ali usposabljujejo, so se še zmanjšali. Kljub temu je še mogoče izboljšati možnosti za neaktivne, podzaposlene in nizkokvalificirane delavce. Boljše možnosti za napredovanje trga delovne sile in jasnejše poti za izpopolnjevanje bi pomagale delavcem, ki so omejeni na slabo plačana dela in/ali dela z majhnim številom ur. Prav tako bi obravnavale pomanjkanje znanj in spretnosti, ki se je pokazalo v nekaterih sektorjih gospodarstva, kot je gradbeništvo. Uspešna uporaba virov, ki izhajajo iz vajeništva, bo zahtevala posebno pozornost. Pravočasno bo treba izvesti predloge za izboljšanje ponudbe na področju otroškega varstva, saj sta razpoložljivost in cenovna dostopnost otroškega varstva še vedno izziv.
- (8) V okviru evropskega semestra je Komisija izvedla obsežno analizo ekonomske politike Združenega kraljestva in jo objavila v poročilu o državi za leto 2016. Prav tako je ocenila konvergenčni program in nacionalni program reform ter ukrepanje po

priporočilih, ki jih je Združeno kraljestvo prejelo v prejšnjih letih. Glede na to, da je treba okrepiti splošno ekonomsko upravljanje Evropske unije z vključitvijo prispevka na ravni EU v prihodnje nacionalne odločitve, Komisija pri tem ni upoštevala le pomena teh programov za vzdržno fiskalno in socialnoekonomsko politiko v Združenem kraljestvu, ampak tudi njihovo skladnost s pravili in smernicami EU. Priporočila v okviru evropskega semestra so izražena v priporočilih 1 do 3 spodaj.

- (9) Svet je ob upoštevanju te ocene preučil konvergenčni program, njegovo mnenje¹⁰ pa je izraženo zlasti v priporočilu 1 spodaj –

PRIPOROČA, da Združeno kraljestvo v obdobju 2016–2017 ukrepa tako, da:

1. Si prizadeva trajno odpraviti čezmerni primanjkljaj do leta 2016/17. Po odpravi čezmernega primanjkljaja doseže fiskalno prilagoditev v višini 0,6 % BDP v letu 2017/18 za doseganje minimalnega srednjeročnega proračunskega cilja.
2. Odpravi primanjkljaj naložb v omrežno infrastrukturo, tudi z izvajanjem prednostnih nalog nacionalnega infrastrukturnega načrta. Sprejme nadaljnje ukrepe za povečanje ponudbe stanovanj, vključno z izvajanjem reform nacionalnega okvira politike prostorskega načrtovanja.
3. Odpravi neskladja med ponudbo znanj in spretnosti ter povpraševanjem po njih, tudi s povečanjem kakovosti vajeništev. Še izboljša razpoložljivost cenovno dostopnega in visokokakovostnega otroškega varstva za polni delovni čas.

V Bruslju,

*Za Svet
Predsednik*

¹⁰ V skladu s členom 9(2) Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97.